

عنوان مقاله:

منوچهری و آغاز ترکیب در تصویر؛ بررسی مقایسه ای سازه های تصویر اشعار منوچهری با شاعران شاخص سبک خراسانی

محل انتشار:

فصلنامه شعرپژوهی (بوستان ادب)، دوره 11، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سیاوش حق جو - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده ی علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه مازندران

مصطفی میردار رضایی - دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

تامل در ساختار بلاغی و هندسه‌ی تصویرهای منوچهری، تمایز آشکار و میزان تفاوت دید زیباشناسانه‌ی او نسبت به دیگر شاعران سبک خراسانی را پدیدار می‌سازد و گستره‌ی این اختلاف، او را تا مرز یک نبوغ ادبی و تا سرحد شاعری یگانه و بی‌تکرار- خاصه در توصیف تصویرهای طبیعت- برمی‌کشاند. بررسی و سنجش ابزارهای ادبی و عنصرهای بلاغی موجود در زبان شاعران، یکی از شیوه‌های دقیق برای شناخت و ترسیم سیر تطور تصویرهای شعری است. در این روش، بررسی شمار و شیوه‌ی بیان عنصرهای ادبی برای انتقال صور بدیع و تازه‌ی ذهنی، اهمیت بسزایی دارد و بنابراین موضوع «بسامد» در اولویت قرار می‌گیرد. این جستار که با روش کمی و آماری نوشته شده است، شگردهای منفرد و صناعات آمیغی بلاغی در ۵۰۰ بیت از تصویرهای شعری ۶ شاعر شاخص سبک خراسانی (رودکی، فردوسی، عنصری، فرخی، منوچهری و ناصر خسرو) را بررسی آماری می‌کند. نتیجه‌ی این مطالعه نشان‌دهنده‌ی تمایز هندسه‌ی تصویرهای شعر منوچهری با دیگر شاعران این سبک است؛ در حالی که بیشتر کوشش شاعران این سبک به بهره‌گیری از شگردهای منفرد و آفرینش تصویرهای ساده و به دور از پیچیدگی صرف می‌شود، منوچهری با لحاظ استفاده از ابزارهای بلاغی آمیغی برای آفرینش تصویرهای شاعرانه در تمام سبک خراسانی یگانه جلوه می‌کند و از این منظر، او پیشاهنگ شاعران سبک‌های آذربایجانی، عراقی و حتی هندی است؛ شاخه‌ای از تصویر که اوج حضور و بسامد آن را در نقش عاملی سبک‌ساز در سبک هندی می‌توان مشاهده کرد. واژه‌های کلیدی: منوچهری، سبک، شگردهای ادبی منفرد، صناعات آمیغی.

کلمات کلیدی:

منوچهری، سبک، شگردهای ادبی منفرد، صناعات آمیغی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1458967>

